

Županija

12.

Na temelju članka 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 60/92), članka 5. Odluke o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 19/96) i članka 43. Poslovnika Županijskog poglavarstva Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 27/01) Županijsko poglavarstvo je na 69. sjednici održanoj 11. ožujka 2004. godine donijelo sljedeći

PROGRAM provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije za 2004. godinu

Program predstavlja minimum potrebitih mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području cijele Primorsko-goranske županije, ali će zavisno o posebnostima i potrebama pojedinih lokalnih uprava iste na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu Zavod) moći donijeti svoje proširene Programe koji bi odgovarali tim posebnostima, odnosno potrebama.

Učestali je provođenje ovih mjera od broja koji je predložen ovim Programom, u objektima za proizvodnju i promet namirnica, te komunalnih deponija, nedozvoljenih odlagališta otpada, te objekata za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari kao i u drugim specifičnim objektima bit će dodatno regulirano i usklađeno s biološkim indikacijama putem rješenja Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe društvenih djelatnosti, Odsjeka sanitarnih inspekcije, a na prijedlog Zavoda.

DEZINFEKCIJA

Obvezatnom preventivnom dezinfekcijom (u daljnjem tekstu: dezinfekcija) se u smislu ovog Programa smatra sustavna i kontinuirana primjena mehaničkih, fizikalnih i kemijskih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, kao i smanjivanja ukupnog broja svih ostalih prisutnih mikroorganizama (saprofita) na propisima dozvoljeni maksimum.

Mediji okoliša na kojima se ista provodi su uređaji, vozila, oprema, pribor, radne i druge površine, predmeti, materijali i površine tijela uposlenih osoba koje su u kontaktu s namirnicama.

U ovom smislu dezinfekcija će se na području Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu Županije) provoditi u sljedećim objektima:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe, sirovinama za njihovu proizvodnju, te prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti, ribarski brodovi, hladnjače i drugi)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama

- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima odgojno-obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i lječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima za sport i rekreaciju (sportske dvorane, stadioni, automotodrom, bazeni za kupanje i rekreaciju, plaže, trim staze, fitness klubovi i slični)
- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori i vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)
- mjestima za javna kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostori za pučke fešte i slično)
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svećišta)
- mrtvačnicama na grobljima
- vozilima, opremi, priboru i uređajima za sakupljanje i prijevoz krutog i tekućeg otpada
- prostorima za sakupljanje otpadaka u stambenim zgradama, tunelima za odlaganje smeća, te ostalim zajedničkim dijelovima stambenih zgrada

Dezinfekciju provode sami djelatnici ili za to posebno osposobljene osobe u tijeku radnog procesa, odnosno uporabe objekata, uređaja, sredstava, opreme i pribora, kao i prije početka uporabe novih objekata, te nakon dužeg nekorištenja (sezonski rad i slično), dok dezinfekciju javnih površina koja su u vlasništvu lokalne uprave i samouprave (općine, gradovi i županija) obavljaju za to ovlaštene pravne ili fizičke osobe.

Obveznici provođenja dezinfekcije dužni su sami povremeno kontrolirati uspješnost primjene ove mjere putem ovlaštenog laboratorija i o tome voditi evidenciju.

Preporuku za izbor dezinficijensa i način primjene dat će Zavod, imajući pri tome u vidu njihovu učinkovitost i neškodljivost za okoliš i zdravlje ljudi ili životinja.

Za neposrednu primjenu sredstava za dezinfekciju obveznici provođenja ove mjere, moraju imati adekvatan pribor ili uređaje i opremu (ručne ili motorne šprice, zamagljivače i sl.), a prema preporuci proizvođača, odnosno Zdravstveno-ekološkog odjela Zavoda.

DEZINSEKCIJA

Obvezatnom preventivnom dezinsekcijom (u daljnjem tekstu: dezinsekcija) se u smislu ovog Programa podrazumijeva sustavno i planirano suzbijanje insekata i ostalih člankonožaca ili njihovih razvojnih oblika (u daljnjem tekstu: insekti) koji mogu prenositi uzročnike zaraznih bolesti, izazivati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su nametnici odnosno uznemirivači.

Ista se provodi primjenom fizikalnih, kemijskih ili bioloških metoda i sredstava koja su ekološki najprihvatljivija, te

na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih insekata.

Na području Županije najčešći insekti od interesa za smanjenje njihovog broja na biološki minimum radi zaštite zdravlja pučanstva jesu:

- kućna muha (*Musca Domestica*)
- komarci (roda *Culex*, *Aedes*)
- žohari (žuti - *Blattella Germanica* i crni - *Blatta Orientalis*)
- razni drugi insekti koji se povremeno javljaju na određenim područjima u povećanom broju, već prema prirodnim i drugim uvjetima u okolišu, te uznemiruju pučanstvo i izazivaju druge nelagode i štete.

Dezinsekcija će se provoditi na području Županije u objektima, prostorima i uređajima kako slijedi:

- objektima za proizvodnju i promet namirnica, (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i lječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima odgojno-obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- prostorima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem (zajedničke prostorije kao što su podrumi, drvarnice, prostori za odlaganje smeća, tuneli za odlaganje smeća, tavanima, prostorijama za sušenje rublja, stubištima i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)
- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori, vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)
- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za pučke fešte i slično)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svećišta)
- deponijima otpada, te napravama za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada
- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama, rekreacijskim zonama i površinama sa vodama stajaćicama.
- kanalizacijskim sustavima, kolektorima i energetskim kanalima.

Dezinsekcija u svim gore navedenim objektima će se izvoditi najmanje dva puta godišnje, dok će se na svim onim mjestima gdje se za to ukaže potreba ovaj broj tretiranja povećati prema prijedlogu Zavoda kao stručnog nadzora ili prema nalogu Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe društvenih djelatnosti, Odsjeka sanitarne inspekcije.

S ciljem smanjenja broja komaraca na biološki prihvatljiv minimum suzbijati će se njihovi razvojni oblici naseljavanjem kulcifagnih ribica gambuzija u stajaćim vodama, zasi-pavanjem ekološki prihvatljivim larvicidima otvorenih vodotoka, bara, mlaka i ostalih stajaćih voda.

Za suzbijanje letećih oblika komarca i muha na otvorenim prostorima koristit će se postupak toplog ili hladnog zamagljivanja, te postupci orošavanja motornim odnosno samohodnim atomizerima.

Postupcima špricanja tlačnim ručnim i motornim prskalicama obrađivat će se zatvoreni prostori (kuhinje, skladišta, podrumi i drugi) zbog suzbijanja žohara i drugih insekata koji dolazeći iz zagađenih prostora neposredno onečišćuju namirnice, ili ih pak posredno onečišćuju preko posuda, radnih površina i ostalih sličnih elemenata u okolišu.

Izvođači dezinsekcije su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koji će se izvijestiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Način i vrste primjene insekticida

Za obvezatnu preventivnu dezinsekciju na području Primorsko-goranske županije moraju se koristiti samo insekticidi koji su propisno registrirani i dopušteni za primjenu u Republici Hrvatskoj te s Rješenjem Ministarstva zdravstva.

U provedbi obvezatne preventivne dezinsekcije na području Primorsko-goranske županije za suzbijanje komaraca i muha koriste se samo dopuštena larvicidna i adulticidna sredstva.

1. Larvicidi

1.1. Biološki larvicidi

Bacillus Thuringiensis var. *israeliensis* za pretežno čiste vode u obliku granula postavljenih pomoću prikladnih aparata sa zemlje ili plovila, uz primjenu 2,5 do 11 kg/ha, a sukladno procjeni infestacije i dubini voda, svakih 14 dana od pojave larvalnih stadija, a na osnovi praćenja dinamike razvoja larvi. Područja primjene: lokve, spremnici vode, ulične jame, močvarni tereni i slaništa.

Plutajućih cilindara iste djelatne tvari s produženom učinkovitosti, 1-3 cilindara na 30 m² vode s dinamikom svakih 30 dana.

1.2. Kemijski larvicidi

Diflubenzuron komprese, sistematizirane van skupina otrova (LD 50 > 4640 mg/kg) do 5 g aktivne tvari, apliciraju se u količini od 2 komprese na 1000-1500 l čistih voda u dinamici razvoja larvalnih stadija uz trajanje rezidua do 15 dana

Triklorfon komprese (WHO i Hrvatska III skupina otrova) u količini od 1 komprese za 300 l vode na 2 tjedna ili kod sporih voda na 3 tjedna. Primjena za kanalizacijske otvore, lokve, spremnike, baruštine, slaništa, močvare.

Temefos granulat III skupina do 2% u dozi od 2 g na 10 m² plitkih voda ili 2,5 - 5 kg na hektar, za dublje vode s bujnom močvarnom vegetacijom svakih 30 dana.

Kod poplavnih livada košanica preporuča se primjena granulata *Bacillus Thuringiensis*, a u slučaju primjene kemijskih larvicida karencu korištenja otkošene trave od 30 dana.

2. Adulticidi

Preporučuju se piretroidi i to: svi na osnovi aktivne tvari permetrina (LD 50 > 4000 mg/kg), biorezmetrina (LD 50 > 7000 mg/kg), deltametrina (LD 50 > 2940 mg/kg), razmetrina (LD 50 > 2000 mg/kg), lamdacihalotrina ne većoj od 1% (LD 50 > 700 mg/kg) preporučenih za tu svrhu od Povjerenstva za otrove WHO za potrebe prvenstveno ekološki prihvatljivog orošavanja, a prema preskripciji proizvođača otrova. Zbog posebnih specifičnih prilika podneblja dopušta se i postupak toplog zamagljivanja uz prethodnu

suglasnost izvođača sa stručnim službama Zavoda za javno zdravstvo, kako ne bi došlo do ukupnog opterećenja čovjekovog okoliša štetnim otapalima (insekticide pripremljati otopljeni u vodi ili mineralnom ulju). Izričito je zabranjeno otapanje u nafti, ksilenu i drugim otapalima. Pripravak radne otopine priprema se prema uputama proizvođača.

U provedbi obvezatne preventivne dezinfekcije na području Primorsko-goranske županije za suzbijanje crnog žohara u komunalnoj infrastrukturi koriste se samo dopušteni insekticidi odgovarajućim tehnikama aplikacije.

Primjenjuje se rezidualno prskanje ili postupak toplog zamagljivanja revizijskih otvora u tijeku provedbe deratizacije ili njenog nadzora, i to uvijek kada se utvrdi nazočnost crnog žohara u njima. Od dopuštenih sredstava preporučuje se primjena svih dostupnih piretroida u vodenom ili mineralno-uljnom rastvoru, te rezidualnih pesticida s aktivnom supstancom alfacipermetrin, propoksur ili permetrin u obliku dimnih kutija ubačenih u kolektore.

Nakon provedbe ovih postupaka provest će se nadzor postavljanjem feromonskih ljepljivih lovki u kolektore (ispod revizijskih otvora) i bliske podrumne, te njihovom naknadnom kontrolom utvrditi postojeća infestacija odnosno uspjeh provedene dezinfekcije.

DERATIZACIJA

Obvezatnom preventivnom deratizacijom (u daljnjem tekstu: deratizacija) se u smislu ovog Programa podrazumijeva sustavno i planirano suzbijanje štakora i miševa.

Na području Županije glodavci koje treba suzbijati na biološki minimum u cilju zaštite zdravlja pučanstva, te smanjivanja gospodarskih šteta jesu: kućni miš (*Mus musculus*) i štakor (*Rattus Rattus* i *Rattus Norvegicus*).

Deratizacija će se provoditi na području Županije u objektima i prostorima kako slijedi:

- objektima za proizvodnju i promet namirnica, (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, kampovi, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima odgojno-obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem kao što su podrumi, drvarnice, toplinskim postajama, prostorima za odlaganje smeća, tavanima, prostorima za sušenje rublja i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)
- deponijama otpada, te drugim prostorima za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada
- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama i rekreacijskim zonama (trim staze, plaže i šetališta u priobalnom pojasu)
- otvorenim vodotocima
- kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, te energetske kanalizacije (telefonski, elektroprovodi i toplovodima)

- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za pučke fešte i slično)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svešta)
- objektima javnog prijevoza putnika (autobusni i željeznički kolodvori i morske i zrakoplovne luke, te putnički i trgovački brodovi).

Izvođači deratizacije su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koji će se izvesti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja. Kod postave deratizacijskih mamaca na kartonske podloške ili u kutije na istima treba biti naznačen izvođač radova kao i upozorenje da je riječ o otrovu s navedenim antidotom za slučaj trovanja.

Deratizacija se provodi u dvije sustavne akcije godišnje uporabom meka pripremljenih od žitarica zatrovanih kumulativnim otrovima uz dodatak antraknata, te parafiniranim mekama. Proljetna akcija deratizacije se provodi tijekom ožujka, travnja i svibnja, a jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenoga. Između dviju akcija deratizacije izvođači su dužni obavljati suzbijanje štakora i miševa na onim lokalitetima i kod onih subjekata gdje se za to ukaže potreba, a i povećati broj tretmana prema prijedlogu Zavoda kao stručnog nadzora ili prema nalogu Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe društvenih djelatnosti, Odsjeka sanitarne inspekcije.

Način i vrste primjene raticida

Za obvezatnu preventivnu deratizaciju na području Primorsko-goranske županije mogu se koristiti samo meke koje su propisno registrirane i dopuštene za primjenu u Republici Hrvatskoj te s Rješenjem Ministarstva zdravstva. Deratizacija se provodi izlaganjem meka zatrovanih anti-koagulantnim rodenticidima.

U sustavnoj provedbi deratizacije dopušteni su rodenticidi i rodenticidni pripravci industrijske proizvodnje, a na osnovi djelatnih tvari kumatetralila (0,005 g) i klorfacinona (0,005-0,075%) iz I. generacije, te difenakuma (0,005 g) i bromadialona (50 mg/kg) i brodifakuma (0,005%) iz II. generacije, time da deratizacijske meke II. generacije bude pod nadzorom, nedostupne ljudima i domaćim životinjama, izložene u kutijama ili u kanalizacijskim provodnicima i obalnom rubu, vezana žicom. Kod postavljanja otrova neophodan je naknadni nadzor te uklanjanje rodenticidnih ostataka i zbrinjavanje prema propisima o zbrinjavanju štetnih tvari, dok kod izloženih mamaca u kanalizacijskom sustavu nije potrebno uklanjanje pošto fermentacijom dolazi do destrukcije djelatne tvari.

U slučaju vlastite izradbe rodenticidnih mamaca proizvođač mamca mora priskrbiti atest ovlaštene državne institucije o:

- a) učinkovitosti,
- b) sadržaju aktivne tvari,
- c) testu na čvrstoću u vlažno vodenim medijima kod krutih tvorbi mamaca,

d) sastavu i standardizaciji izgleda mamaca, što je uobičajeno i u tvorničkoj proizvodnji, kako bi se zaštitili od neučinkovitih, trajnih, a ponekad i zbog veće koncentracije djelatne tvari, ekološki štetnih mamaca. U skladu s dokazanim gubicima rasutih meka obvezatno je, posebice na vanjskim površinama u kišno doba, postavljanje krutih mamaca na svim javnim ili vlazi dostupnim zatvorenim površinama,

kako bi se povećala učinkovitost, a smanjio unos otrovnih tvari u čovjekov okoliš.

Obvezatno je voditi evidenciju o provedbi na svim javnim površinama, te mamce izlagati na skrovitim mjestima koja nisu lako dostupna kućnim ljubimcima, domaćim životinjama i ljudima.

Pri obavljanju deratizacije na svim prostorima u kojima se proizvodi i prometuje namirnicama otrovni mamci se moraju postavljati u posebno zaštićene, zatvorene i označene kutije također uz vođenje evidencije o shemi postavljanja kako bi se namirnice zaštitile od slučajnog ili namjernog onečišćenja. Kad se deratizacija provodi u objektima u kojima se nalaze rasute namirnice, ostatke meka mora se sakupiti nakon provedenog postupka deratizacije.

Deratizacijska sredstva druge generacije moraju se postavljati u zatvorene kutije ili vezana na žicu (kanalizacije, riječne i morske obale) uz izradu sheme postavljanja, nedostupne domaćim životinjama, te ih sakupiti i neškodljivo uništiti nakon provedenog postupka deratizacije.

Preventivnu deratizaciju obala gradskih vodotoka, parkova i javnih zelenih površina, provest će izvršitelji obvezatne preventivne deratizacije istovremeno s deratizacijom zgrada na istom području.

Deratizacijske metode i postupci se moraju unificirati na području cijele Županije u smislu korištenja jedinstvene djelatne tvari za svaku ekološku nišu, kao i ekološki prihvatljive meke i evidencije stanja okoliša, kako bi prosudba potrebe i učinkovitosti deratizacijskih postupaka bila što bolja. U tom smislu se utvrđuje sinhronizacija izlaganja meka u dvostrukom razdoblju za cijelo područje Županije, koncentričnoj izvedbi plana s centripetalnom realizacijom, jedinstvenoj obradi cjelokupne komunalne infrastrukture, javnih gradskih površina te posebice obalnog rekreacijskog područja, s konačnom centralnom obradom svih podataka na računalu.

U slučaju pojave glodavaca na deratiziranim površinama u roku do 4 mjeseca od postavljanja rodenticidnih mamaca, mora se izvršiti ponovna deratizacija na teret ovlaštenog izvođača, budući se u tom razdoblju ne očekuje povećanje populacije, ukoliko su aktivnosti u realizaciji svojim obuhvatom, kvalitetom i učinkovitošću bile odgovarajuće. Obnova populacije se naime može, sukladno razvojnem biološkom ciklusu, očekivati tek nakon razdoblja dužeg od šest mjeseci.

U obvezatnoj preventivnoj deratizaciji na području Primorsko-goranske županije primjenjivat će se sljedeće standardne meke.

1. Osnovna meka u obvezatnoj preventivnoj deratizaciji Primorsko-goranske županije koja se koristi u zatvorenim suhim prostorima (s izuzetkom onih u kojima se proizvode, prometuju ili čuvaju namirnice) može biti pripravljena na biljnom nosaču (pšenični lom). Meka djelatne tvari I. i II. generacije antikoagulanata može biti pakirana u tanku PVC foliju ili rasuta, a izlaže se u količini od 100 grama za antikoagulanate I. generacije ili 50 grama za antikoagulanate II. generacije po mjestu postave.

U svrhu deratizacije suterenskih i podrumskih prostorija, te ostalih gospodarskih prostora i stambenih objekata izložiti će se dvije do tri standardne meke po prostoriji veličine do 50 m², a za veće prostorije dodati će se po jedna standardna meka na svaki 10 m² površine. Kod registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti. Meke će se izlagati na skrovitijim i nepristupačnim mjestima gdje neće biti raznošene različitim aktivnostima ljudi, a što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora.

Za deratizaciju vlažnih podrumskih odnosno zatvorenih prostora obvezatno se u istoj količini izlaže parafinirana

meka djelatne tvari I. i II. generacije antikoagulanata u obliku peleta, briketa ili parafinskih blokova.

2. U svrhu preventivne deratizacije dvorišta i okućnica stambenih zgrada izložiti će se 500 - 1.000 grama po stambenom objektu na indiciranim i skrovitim mjestima, što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora. Kod registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti.

3. U objektima javne namjene (bolnice, škole, vrtići i dr.) postavlja se jedan mamca (20-50 g) po 20 m² tlocrtne površine (cca 500 g po objektu na 10 mjesta postave). Oko tretiranog objekta preporuča se postava jednog mamca (20-50 g) po 10 m² tlocrtne površine (cca 1000 g po objektu na 20 mjesta postave).

4. Za deratizaciju prostora u kojima se proizvode, prometuju i skladište namirnice koriste se po mogućnosti više tipova meka različitog sastava hranjive tvari (zavisno o lokalnim sojevima i navike prehrane iz lokalnih izvora), djelatne tvari (I. i II. generacije antikoagulanata) te oblika (pšenični lom, brikete, pelete i parafinski blokovi). Međutim obvezatno sve se meke uvijek moraju postavljati u zatvorene deratizacijske kutije koje materijalom od kojeg su izrađene, veličinom i oblikom odgovaraju mjestu postave.

Preporuča se postava 1 kg antikoagulanata I. generacije na 50 m² tlocrtne površine s postavom na 20 mjesta ili jednog mamca (20-50g) antikoagulanata II. generacije po 20 m² tlocrtne površine unutrašnjih prostora (cca 500g po objektu na 10 mjesta). Tijekom provedbe važno je obuhvatiti vanjske površine oko objekta stvaranjem ratične brane od parafiniranih blokova u krugu od najmanje 200 m od obrađenog objekta, postupkom postavljanja 1 kg antikoagulanata I. generacije na 150 m² površine s postavom na 30 mjesta ili postavom jednog mamca (20-50g) antikoagulanata II. generacije po 10 m² tlocrtne površine (cca 1000 g po objektu na 20 mjesta).

5. Za deratizaciju javnih gradskih površina, trgova, parkova koristi se parafinirana meka u prosjeku od 1 kg na 500 m² (20 mjesta postave) antikoagulanata I. generacije ili jedan mamca (20-50g) antikoagulanata II. generacije na 10-20 m² tlocrtne površine. Meke u gradskim parkovima i na javnim zelenim površinama postavljat će se isključivo u dubinu aktivnih rupa, te na druga nepristupačna mjesta koja su sigurno zaštićena od dodira neovlaštenih osoba, djece i neciljane životinje.

6. Za deratizaciju kanalizacijskog sustava koristi se kruta ratična antikoagulantna meka II. generacije od 100-200 g (parafinirani blok) na 200 dužnih metara kanalizacije (sukladno presjeku kanalizacijskih otvora), vezana na žicu i položena u svaki drugi ili treći (suhi i slabo protočni) revizijski otvor kolaterala kanalizacijskog sustava. Ukoliko se naknadnim uvidima zaključi da su pojedini revizijski otvori zbog visoke vlažnosti otvora nepovoljni za izlaganje meka takvo se »radno mjesto« ukida te se meke premještaju na drugo povoljnije mjesto.

7. Za deratizaciju oborinskog kanalizacijskog sustava se također koristi kruta ratična antikoagulantna meka II. generacije (parafinski blok) od 100 - 200 g vezana na žicu i položena u pojedine revizijske otvore. Isto je naročito potrebno uraditi na oborinskoj kanalizaciji onih urbanih prostora i mjesta gdje nema septičke kanalizacije ili su uočeni tehnički propusti u izvedbi odnosno uporabi pojedinih dijelova sustava odvodnje.

8. Za deratizaciju obalnih prostora mora i vodotokova koristi se kruta ratična antikoagulantna meka II. generaci-

je (parafinski blok) od 20-50 g na 10 dužnih metara obale vodotoka vezan na žicu i učvršćen na jednoj strani koja omogućuje odvlačenje meka ili odnos od strane životinja, kiše, valova ili plime. Za obale u koje se izliva kanalizacija postavlja se jedna vezana meka od 200 g na svakih dužinskih 20 m obale ili više meka manje težine u istoj količini vezanih na žicu. Ukoliko se radi o oborinskim kanalizacijskim ispuštima postavlja se jedna vezana meka od 200 g na svakih dužinskih 50 m obale. Na mjestima gdje se deratizacija provodi slobodnim izlaganjem parafiniranih mamaca (pelete, brikete) na indiciranim skrovitim mjestima uz morsku obalu i otvorene vodotoke, kao i u aktivnim štakorskim rupama, izlagat će se prosječno 0,5 kg meka po dužnom metru obale.

9. Za deratizaciju odlagališta otpada (organiziranih ili divljih) moguće je primijeniti I. i II. generaciju antikoagulanata zavisno od organizacije samog odlagališta, odnosno od činjenice da li ima ili nema pristupa nezaposlenim osobama ili domaćim životinjama. Izlaže se u prosjeku 15 kg po hektaru parafiniranih meka I. generacije odnosno jedan mamac (20-50 g) antikoagulanata II. generacije na 10 m² tlocrtno površine (cca 500g po 100 m² na 10 mjesta) ili jedan mamac antikoagulanata II. generacije (20-50 g) svakih 5-10 m u prstenu (cca 1000 g po 100 m² s 20 mjesta postave).

10. Za deratizaciju obodnica manjih naseljenih mjesta koje završavaju u više ili manje ruralnoj ili semiruralnoj sredini obrađuje se primjenom antikoagulanata I. generacije postavljanjem parafiniranih mamaca (pelete, brikete, blokovi) u količini od 25 g u razmacima od 20 m duž cijelog ruba obodnice, sakrivene u rupe ili pukotine na terenu kako ne bi došle u kontakt sa domaćim životinjama i kućnim ljubimcima.

Deratizaciju i dezinsekciju, stambenih prostora, javnih gradskih prostora te svih drugih prostora određenih ovim Programom kao i dezinsekciju svih javnih površina na području Županije mogu obavljati samo pravne ili fizičke osobe koje udovoljavaju uvjetima propisanim Pravilnicima o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinsekciju, dezinsekciju i deratizaciju kao mjeru za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva i načinu obavljanja obvezatne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije (NN broj 38/98), te da se iste moraju obavljati pod nadzorom nadležne organizacije zdravstva (Zavod).

Pravna ili fizička osoba koja obavlja dezinsekciju i deratizaciju kao i dezinsekciju javnih prostora, odgovorna je za ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravlje ljudi i domaćih životinja, a okoliš od onečišćenja i nanošenja šteta.

Stručni nadzor nad provođenjem obvezatne preventivne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera, provodi Zavod, a upravni nadzor Ured državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Služba društvenih djelatnosti, Odsjek sanitarne inspekcije.

Dezinsekcija, deratizacija kao i dezinsekcija javnih površina, će se provoditi samo na temelju operativnih planova rada koje za svako područje odnosno obveznika provedbe ovih mjera, izrađuje pravna ili fizička osoba koja neposredno provodi ove mjere. Kod izrade planova izvođači moraju poglavito uzeti u obzir posebnosti pojedinih područja Županije. Ove planove izvođači podnose na suglasnost Zdravstveno-ekološkom odjelu Zavoda, a na znanje Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službi društvenih djelatnosti, Odsjeku sanitarne inspekcije.

Operativni planovi moraju najmanje sadržavati sljedeće podatke: opis mjere koja se provodi, popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mjera provodi, okvirno vrijeme po-

četka i završetka poduzetih mjera, način izvješćivanja građana, zdravstvenih službi, sanitarne inspekcije i drugih, broj djelatnika i ekipa, sredstva i opremu koja će se koristiti, opis tehnološke primjene, kao i provedene mjere zaštite okoliša.

Na ovaj način će se omogućiti kvalitetnije planiranje, a time i veći uspjeh u provođenju navedenih mjera u budućim razdobljima, te osigurati neophodne preduvjete za veći i kvalitetniji obuhvat na ukupnom prostoru Primorsko-goranske županije što predstavlja zajednički cilj svih zainteresiranih subjekata.

Kako bi provedba obvezatne preventivne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije bila što kvalitetnija te kako bi se dobile zadovoljavajuće informacije o obuhvatu i kvaliteti obavljanja obvezatne preventivne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije ovlaštene izvođači obvezuju se:

1.1. Imati dostatan broj uposlenih stručnih djelatnika za pravodobno obavljanje svih poslova propisanih Programom obvezatne preventivne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije u periodu od ožujka do svibnja - proljetna (prva akcija) i tri jesenska mjeseca (druga akcija) od rujna do studenog.

1.2. Ovlaštene izvođače mora osigurati identifikacijske iskaznice za sve svoje djelatnike na terenu s imenom i prezimenom djelatnika, slikom u boji, jedinstvenim matičnim brojem građana, te nazivom i adresom tvrtke.

1.3. Nekoliko dana prije započinjanja provedbe mjera dezinsekcije i deratizacije na dobro vidljivim i frekventnim javnim mjestima (oglasnim pločama, predvorjima zgrada, domova zdravlja, komunalnih poduzeća, škola i sl.) izvijestiti tiskanu obavijest s nazivom izvršitelja, mjestom i vremenom provođenja, sredstvima koja su upotrebljena, mjerama zaštite i opreza, te navedenim antidotom za slučaj trovanja.

1.4. Po obavljenim DDD mjerama subjektu obvezniku provedbe izdati potvrdu kao dokaz o obavljenom, s navedenim vrstama i količinama dezinsekcije, insekticida i rodenticida.

1.5. Ispunjavati propisane Evidencijske kartice o obavljenoj dezinsekciji, dezinsekciji i deratizaciji, a na zahtjev Zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije obvezani su dostaviti presliku traženih kartica.

1.6. Polugodišnje izraditi i dostaviti Zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije Izvješće o provedenim mjerama dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije, u kojem se navode mjesta provedbe, te vrste i količine utrošene materijala.

Zavod se obvezuje temeljem izvršenog nadzora ova izvješća ovjeriti, podatke statistički obraditi i uvrstiti u cjelovito pismo izvješće o obuhvatu, kvaliteti i učinkovitosti provedbe obvezatne preventivne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije na području cijele Županije, te proslijediti Županiji, kao i Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službi društvenih djelatnosti, Odsjeku sanitarne inspekcije.

3. Prostorni raspored rada i rokovi

Prostornim i vremenskim rasporedom poslova određuju se pojedinačna područja provedbe obvezatne preventivne dezinsekcije, dezinsekcije i deratizacije, te dinamika obavljanja poslova. Subjekti obveznici provođenja ovih mjera

specificirani su u Odluci o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 19/96), te Programu provođenja obvezatne preventivne, dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije za 2003. godinu.

U prostornom rasporedu rada prvenstvena se pozornost pridaje provedbi ovih mjera na javnim gradskim površinama, površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća, tržnicama, objektima za proizvodnju i prometovanje namirnicama, te gradskim stambenim objektima, budući po temeljnom smislu i karakteru navedenih javnozdravstvenih mjera isti imaju najveće značenje. Na taj način osigurava se prostorna i vremenska usklađenost provedbe mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije različitih izvođača u svrhu usklađivanja i uspješnosti provedbe Programa obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kako na prostorima i površinama koje imaju ključno značenje tako i na cjelokupnom području Primorsko-goranske županije.

3.1. Prostorna podjela Primorsko-goranske županije

Područje Primorsko-goranske županije podijeljeno je na 14 gradova i 21 općinu. Uz obavljanje poslova propisanih Programom obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u okviru navedenih akcija, izvršitelji su dužni osigurati interventnu dezinsekciju i deratizaciju na poziv građana u roku od dva dana od primitka poziva.

4. Financijska sredstva

Sredstva za provođenje sveukupne obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije osiguravaju subjekti obveznici provođenja ovih mjera prema odrednicama Odluke o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije.

Klasa: 022-04/04-03/6

Ur. broj: 2170/01-92-01-04-15

Rijeka, 11. ožujka 2004.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO

Župan

Zlatko Komadina, dipl. ing., v. r.

13.

Na temelju članka 14. Odluke o osnivanju Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 10/97 i 24/97 i 3/02) i članka 43. Poslovnika Županijskog poglavarstva Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 27/01), Županijsko poglavarstvo Primorsko-goranske županije, na 68. sjednici 4. ožujka 2004. godine donijelo je

ODLUKU

o davanju suglasnosti na Godišnji obračun financijskog plana Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije za 2003. godinu

I.

Daje se suglasnost na Godišnji obračun financijskog plana Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije za 2003. godinu.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Klasa: 022-04/04-03/5

Ur. broj: 2170/01-92-01-04-6

Rijeka, 4. ožujka 2004.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO

Župan

Zlatko Komadina, dipl. ing., v. r.